

Expeditie Noord

Expeditie Noord is een nieuw onderdeel van Festival De Oversteek trok hiervoor curator Lieke Wouters aan. Lieke Wouters heeft veel ervaring met eerdere exposities in onder andere Extrapool en Museum het Valkhof en beschikt over een uitgebreid professioneel netwerk in de beeldende kunsten. Zij nodigde twee kunstenaars uit om een periode in Nijmegen-Noord te verblijven en een interactieve performancewandering uit te stippelen op eiland Veur-Lent. De route kreeg vorm aan de hand van een door de kunstenaar gekozen onderwerp, verhaal, of detail dat in verband staat met het landschap.

Michiel Huijben: Een landschap voorstellen - wandeling met lezing

Voor zondag 4 september stelde Michiel Huijben een wandeling samen. De lezing als medium staat centraal in het werk van Michiel Huijben. Zijn lezingen onderzoeken de materialiteit van de gebouwde omgeving en vertrekken vanuit het idee dat architectuur, vanwege haar noodzakelijkheid en materiële duurzaamheid, de beste lens is op onze tijd.

Tijdens 'Een landschap voorstellen' reflecteerde Michiel Huijben op de (landschaps-)architectuur van Ruimte voor de Waal. Dit nieuwe stuk rivier creëert in Nijmegen ruimte voor een nieuw recreatiegebied. Het is dit landschap, haar geplande natuur en de relatie met het gedachtegoed van de Romantiek en de romantische schilderkunst dat centraal stond in 'Een landschap

voorstellen'. Architectuur geeft het startsein voor menselijk gebruik binnen een gebied, waarbij vaak vergeten wordt dat het de natuur is die dit gebied haar wil oplegt.

De wandeling startte bij het Bastion, waarna de eerste stop bij de Waal was met een uitkijk op de benedenstad van Nijmegen. Langs de Waal, over de Zaligerbrug en via de Lentse kant ging de wandeling weer terug naar het Bastion. Michiel Huijben verbond tijdens de wandeling interessante details uit de architectuurgeschiedenis aan het nieuwe landschap, zoals over de grote ramen in modernistische woonhuizen, kluizenaars die door landheren ingehuurd werden om in een 'folly' op hun landschap te wonen en de 'kitschy' bruiloft van een van de oprichters van Facebook in een oerbos .

Eva Olthof: wandeling wandeling

Hoe bekijk je een totaal veranderd landschap dat voorheen nog zo bekend voor je was? Deze vraag onderzoekt Eva Olthof (1983, Nijmegen) tijdens haar wandeling over het oostelijk gedeelte van eiland Veur-Lent. Ze nam ons mee langs een aantal 'gevonden plekken' en liet zien hoe haar kijk op het nieuwe landschap bepaald is door beelden van anderen en van haarzelf. Olthof liet zo het nieuw ontstane landschap van eiland Veur-Lent resoneren met andere landschappen, waarbij een aantal plekken werden bezocht die niet zichtbaar zijn met het blote oog.

De wandeling startte bij het Bastion en had de nieuwe drempel als belangrijkste locatie, waarbij de wandeling ook naar een pier ging om uit te kijken over de stad en het dorp en mooie doorkijkjes gaf, zoals bij de kolk.

Eva Olthof begeleidde haar wandeling met met name culturele verwijzingen; van een gedicht van Emily Dickinson over reizen en een verhaal van Werner Herzog over zijn wandeltocht, tot aan een verslag van Serge Daney over de ansichtkaarten die hij zijn moeder stuurde en foto's van hoe Eva zich het landschap herinnerde van toen ze nog in Nijmegen woonde.

Ook Eva toonde letterlijk en figuurlijk verschillende perspectieven op het landschap. Zo liet ze zien hoe Nijmegen Centrum en Nijmegen Noord elkaar spiegelde met de kerken en twee nieuwe gebouwen – in Lent het Van der Valk Hotel en in Nijmegen de Nimbus-toren. Terwijl veel mensen kritiek hebben op hoe deze gebouwen het zicht op stad en dorp verstoren, benadrukte Eva juist de schoonheid ervan.

Evaluatie

Zowel Michiel Huijben als Eva Olthof nemen een onderzoekende houding aan in hun werk, waarbij ze referenties maken naar bijvoorbeeld geschiedenis en cultuur. Hun werk is vaak conceptueel van aard. Omdat de groep van wandelaars steeds klein was, was het een-op-een-contact goed en konden mensen makkelijk vragen stellen. Zo bleven de lezingen toegankelijk.

In eerste instantie zijn beide kunstenaars uitgenodigd om een werk te maken waarbij de wandeling het medium was en daarmee een performatief karakter kreeg. In beiden gevallen was dit niet echt het geval en hadden de wandelingen de vorm van een lezing. Voor een eerste editie was het echter goed dat ze binnen deze vorm aan 'plaatsbepaling' in een nieuw landschap deden. De wandelingen plaatsten de omgeving in een originele context. Volgende jaren nodigen we kunstenaars uit die nog meer gaan kijken naar de wandeling zelf als medium – we denken momenteel aan een geluidskunstenaar.

Ook de organisatie van de wandelingen is anders vanaf volgend jaar. Er zijn dan ook wandelingen voorafgaand aan Festival De Oversteek. Kunstenaars hebben dan nog meer tijd om te laten zien hoe zij naar het landschap om zich heen kijken. We denken aan themawandelingen tijdens zonsopkomst en -ondergang en een combinatie met een lezing en diner.

In de bijlage vindt u de routekaarten die de kunstenaars voor deze wandelingen hebben gemaakt.
Foto's: Simon Kentgens